

Міністерство освіти і науки України
МИКОЛАЇВСЬКИЙ БАЗОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Миколаївського базового
медичного коледжу

 С.М.
Губанов
«12» березня 2020 р.

ПРОГРАМА
вступного випробування з української мови для
вступників на основі базової загальної середньої
освіти

Розглянуто
на засіданні
екзаменаційної комісії
«10» березня 2020 р.

Голова комісії

м. Миколаїв
2020 рік

Програма з української мови на основі базової загальної середньої освіти

Тести з української мови підготовлено на основі програми вступних випробувань із української мови, що відповідає програмі загальноосвітніх навчальних закладів і затверджена Міністерством освіти і науки України.

На вступному випробуванні у формі тестування з української мови вступник до навчального закладу повинен продемонструвати знання:

- змісту основних мовних понять і значення термінів;
- мовних явищ, закономірностей, правил орфографії та пунктуації;
- морфологічних категорій;
- специфіки синтаксичної організації мови;
- значення мовних одиниць та особливостей їхнього функціонування.

Вступник повинен уміти:

- розпізнавати мовні явища та визначати закономірності їх утворення та функціонування на різних мовних рівнях;
- групувати, класифікувати мовні явища;
- установлювати причинно-наслідкові зв'язки між лінгвістичними одиницями;
- відрізняти випадки правильного і ненормативного використання мовних засобів.

Відповідно, програма з української мови для вступників складається з 5 розділів, які охоплюють шкільний курс навчальної дисципліни і містить основні поняття та мовно-мовленнєві навички, засвоєні та вироблені вступниками під час навчання в середній школі.

I. Фонетика

1. Співвідношення між звуками і буквами;
2. Характеристика звуків за місцем творення та способом утворення;
3. Алфавіт

II. Орфографія

1. Вживання апострофа;
2. Вживання м'якого знака;
3. Вживання великої літери;
4. Зміна приголосних шляхом:
 - чергування;
 - при додаванні суфіксів –ськ(ий), - ств(о);
 - уподібнення за місцем творення;
 - спрощення
4. Подвоєння;
5. Чергування голосних

III. Морфологія

1. Прості, складні і складені слова;
2. Поділ іменників на відміни та групи;

3. Відмінкові закінчення іменників;
4. Творення і правопис ступенів порівняння прикметників;
5. Правопис прислівників;
6. Правопис службових частин мови;
7. Система частин мови

IV. Синтаксис і пунктуація

1. Просте речення. Розділові знаки в ньому;
2. Однорідні члени речення;
3. Слова, синтаксично не пов'язані з членами речення;
4. Складносурядні речення;
5. Складнопідрядні речення;
6. Безсполучникові речення

V. Лексика і фразеологія

1. Синоніми, омоніми;
2. Фразеологізми

ЗМІСТ ПРОГРАМНОГО МАТЕРІАЛУ

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні вміння та способи предметної діяльності
Фонетика	<p>Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки та їх фонетичні вияви. Класифікація звуків мовлення за способом утворення. Позначення звуків мовлення на письмі. Абетка. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади та складні випадки правопису ненаголошених голосних у коренях та афіксах. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення у групах приголосних, голосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й.</p>	<p>Визначати в словах наголошені\ненаголошені голосні, тверді\м'які, дзвінкі\глухі приголосні, ділити слово на склади, визначати звукове значення букв у слові. Розташовувати слова за алфавітом, розпізнавати явища уподібнення приголосних, спрощення у групах приголосних, голосних, основні випадки чергування голосних і приголосних у коренях та афіксах, а також у лексиці службових частин мови та самостійних частин мови, похідних від них</p>
Орфографія	<p>Орфографія як розділ мовознавчої науки про дотримання норм сучасної української літературної мови під час писемного мовлення. Складні випадки передачі на письмі фонетичних явищ, правопису складних слів різних груп лексики разом, окремо та через дефіс, правопис часток не, ні з різними частинами мови. Основні орфограми у коренях та афіксах власне української та запозиченої лексики.</p>	<p>Застосовувати чинні норми правопису за основними орфограмами сучасної української літературної мови. Правильно передавати на письмі орфоепічний варіант слова</p>

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови, основні морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні, загальні, істоти, неістоти. Рід іменників, іменники спільного роду. Граматична категорія числа та іменники, що вживаються в обох числових формах; що мають лише форму однини або множини. Відмінки іменників (7 відмінків). Відміни іменників (4 відміни). Поділ іменників I та II відмін на групи (тверда, м'яка, мішана). Особливості вживання та написання відмінкових форм. Відмінкові закінчення іменників другої відміни у формах родового та давального відмінків однини. Відмінювання іменників, які мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Творення, написання та відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Прикметник як частина мови. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники та їх ступені порівняння: вищий, найвищий (проста й складена форма). Фонетичні зміни (група приголосних) при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників твердої та м'якої груп.

Числівник як частина мови. Розряди числівників за значенням: кількісні, дробові, порядкові; групи числівників за будовою (прості, складені). Типи й особливості кількісних та порядкових числівників.

Займенник як частина мови, його співвіднесеність із іншими іменними частинами мови. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості відмінювання. Творення і правопис неозначено-особових та заперечних займенників.

Дієслово як частина мови. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) та незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на –но, - то). Безособові дієслова. Види дієслів та творення видових форм. Часи дієслова та особливості творення форм умовного і наказового способів дієслова. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Фонетичні зміни (чергування приголосних) в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Розпізнавати іменні та дієслівні частини мови, характеризувати лексику за наявним граматичним значенням. Визначати основні способи творення лексики у зв'язку з її належністю до різних морфологічних груп. Створювати правильні граматичні форми лексики іменної та дієслівної груп під час її відмінювання у зв'язку з їх розрядом за значенням, способом творення, видово-часовою належністю. Добирати і комунікативно доцільно використовувати морфологічно (самостійні та службові) та семантично різні групи лексики при здійсненні мовленнєвої діяльності.

Синтаксис і пунктуація

Завдання синтаксису. Словосполучення і речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами і частинами складного речення. Головне і залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені\поширені. Речення як основна синтаксична одиниця. Предикативний центр речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській літературній мові: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, за складом граматичної основи, за наявністю\відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю\відсутністю ускладнюючих засобів.

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета, присудка.

Другорядні члени речення. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Способи вираження другорядних членів речення. Порівняльний зворот та його функції у реченні (обставина способу дії, присудок).

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена. Пунктограми односкладного речення.

Узагальнюючі слова в реченнях із однорідними членами. Речення зі звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення із відокремленими членами.

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному. Складносурядне речення та смислові зв'язки між його частинами. Складнопідрядне речення, його будова. Предикативний центр. Підрядні сполучники та сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Безсполучникові складні речення та їх типи за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями. Складні речення із різними видами сполучникового та безсполучникового зв'язку.

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Розрізняти словосполучення і речення, тип зв'язку між словами й реченнями, визначати головне й залежне слово в підрядному словосполученні, поширені\непоширені словосполучення, їх типи за способами вираження головного слова. Розрізняти речення різних видів, визначати структуру простого двоскладного речення, способи вираження головних членів. Розпізнавати види другорядних речень та їх типи і різновиди, визначати способи вираження. Розрізняти типи односкладних речень, складні речення різних типів, визначати їх структуру, види і способи зв'язку між простими, що входять до їх складу. Добирати і конструювати прості і складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті. Правильно і комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень усно та на письмі.

Лексика і фразеологія	<p>Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні та однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Явища омонімії, синонімії, антонімії, паронімії. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного та пасивного вжитку. Застарілі і нові слова (неологізми). Нейтральна і емоційно-забарвлена лексика. Фразеологія. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Прислів'я, приказки, крилаті вислови, афористична лексика.</p>	<p>Пояснювати лексичне значення слів, добирати до них синонімічно-антонімічний відповідник та доречно використовувати їх у мовленні, грамотно будувати висловлювання з лексикою, вжитою у переносному значенні. Знаходити в тексті та використовувати відповідно до норм культури мовлення вивчені групи лексики, пояснювати значення лексичних та фразеологічних одиниць, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх усно та на письмі.</p>
------------------------------	--	---

1.

ОСНОВНІ ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ

Вступник повинен уміти:

- Знаходити вивчені орфограми та орфографічні помилки, пояснювати їх, правильно оформлювати на письмі слова з вивченими орфограмами;
- Розрізняти звуки мови за місцем та способом творення;
- Правильно розставляти розділові знаки у простому, ускладненому і складному реченні;
- Знаходити предикативний центр та правильно визначати тип граматичної основи речення;
- Граматично правильно будувати словосполучення, знаходити порушення їх будови;
- Доречно використовувати лексику із врахуванням її прямого та переносного значення;
- Розрізняти граматичні особливості частин мови;
- Дотримуватися норм сучасної української літературної мови.